

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Secundus In Octo Libros Physicorum Aristotelis

Crespin, François

Bruxellæ, 1652

VI. An in corpore naturali detur forma corporeitatis præter specificam & ultimam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95369)

principii : deinde calor supplet defectum actionis ignis in ignem , vel saltem calorem ; ipsius tamen actio non est nobilior actione ignis , ut etiam patet.

CLXXIII. Respondeo 2°. in forma , negando maiorem ; quia gratis & sine probatione ponitur ab Hurtado , actionem suppletem defectum naturalis actionis debere in modo attingendi esse nobiliorem eâ , quam supplet , nisi forte velit esse nobiliorem hoc ipso , quod supernaturalis , ex quo nihil contra nos.

CLXXIV. Obijcies 3°. nulla est proportio inter educationem actionem materialem , & effectum spiritualem ex natura sua à materia non pendentem , ergo , &c.

CLXXV. Respondeo distinguendo assumptum : nulla est proportio attentâ virtute naturali & causâ secundâ , concedo assumptum ; attentâ virtute supernaturali & causâ primâ , nego assumptum ; si enim hæc attentâ sit sufficiens proportio inter creationem actionem ex natura sua à materia non pendentem , & effectum materialem ex natura sua à materia pendentem ; erit & inter educationem , &c. ex his liquet P. Telles aientem , isti sententia (scilicet nostrâ) nescio , quâ mercede conducti , juniores aliqui Philosophi iudicio male pertinaci adhaerunt , iudicio male pertinaci malum esse Censorem ; præsertim cum D. Thomas , quem pro se citat ex 1°. p. q. 75. art. 6°. in corpore , ubi dicit , impossibile est ergo quod anima intellectiva sit corruptibilis ; loquatur de potentia ordinaria & naturali ; quia ut profunde notat , è profundissimis Thomistis unus , R. P. Ioannes à S. Thoma Phyl. q. 10. art. 5°. raro D. Thomas huiusmodi quæstiones de potentia Dei absoluta disputat. & loca (è quibus ad propositum ipsius hic unus isti similis est , impossibile est in uno & eodem esse plures formas substantiales) quæ circa hoc adferuntur , procedunt secundum ordinem naturæ.

RESOLUTIO III.

CLXXVI. Dico 3°. tam formæ connaturaliter creatæ , quam materialiter educatæ , possunt divinitus simul eadem indivisibili actione creari & educi.

CLXXVII. Probatur , quia creatio & educatio possunt in eandem indivisibilem entitatem coalescere , ergo , &c. Probatur antecedens ; quia eodem modo se habent creatio & educatio ad diversas formas , sive terminos in subjecto existentes , vel non existentes ; sicut se habent scientia & opinio ad diversa media ; sed hæc , imò & assensus ac dissensus , possunt in eundem indivisibilem actum coalescere , ut constat ex dictis in Logica Tract. 9°. Disp. 3^a. ergo & creatio ac educatio diversarum formarum alioqui successivè creaturarum & educatarum.

CLXXVIII. Confirmatur 1°. nihil denegandum divinæ virtuti sine aperta repugnantia ; sed hic nulla est , ergo , &c. Probatur minor , quia creatio & educatio sunt actiones positivæ , non habentes annexa , nisi independentiam positivam , & dependentiam positivam , inter quas nulla contradictio , magis quam inter certitudinem scientiæ , & incertitudinem opinionis , ergo , &c.

CLXXIX. Confirmatur 2°. ex hac cōclusionem solùm sequitur independentia positiva & dependentia positiva indivisibilis formarum diversarum à subjecto ;

sed hæc positivæ entitates non magis repugnant divinitus , quam idē indivisibilis effectus pendens per educationem & creationem à causâ creante & educante , quod fieri posse supra monstratum est : deinde hæc non magis repugnant divinitus , quam independentia , & dependentia ejusdem effectus ab alterutro agentium totalium actione unâ indivisibili virtualiter duplici totali , quæ nullo modo repugnant , ut probabitur infra , ergo , &c. Probatur minor , quia optimè intelligo calorem ita pendere ab igne A , ut sit in existere absolute independentens ab igne B. à quo etiam producit per actionem totalem , & è contra , ergo , &c.

CLXXX. Obijcies , eadem actio non potest esse simul in subjecto , & non esse ; sed educatio est in subjecto sustentationis , & creatio non est in subjecto sustentationis ; ergo educatio & creatio non possunt in unam indivisibilem actionem coalescere.

CLXXXI. Respondeo 1°. retorquendo argumentum in formam : eadem forma non potest esse simul in subjecto , & non esse ; sed hoc fieret si simul educeretur & crearetur ; ergo non potest simul educi & creari : consequentia est aperte falsa , nam quis non videt Deum posse hîc formam ignis ex materia educere , & simul Romæ per creationem sine subjecto conservare ?

CLXXXII. Respondeo 2°. in forma , negando maiorem : quare enim illa actio , quæ connaturaliter esset educatio & creatio , non posset in uno loco esse in subjecto sustentationis , utpote educatio , & in alio replicata in eo non esse , sed in solo subjecto adhesionis , utpote creatio simul & educatio ?

CLXXXIII. Nec obstat quod sit modus ; quia , præterquam quod id negabimus infra , manet utroque in subjecto modus , sed ut educatio , erit ad unum subjectum educationis essentialiter determinata ; ut creatio , ad aliud adhesionis etiam erit essentialiter determinata ; quod difficilius non intelligitur , quàm quod unio respectu unius subjecti sit modus , respectu alterius sit res : hæc enim actio esset virtualiter educatio & creatio , sicut illa unio est virtualiter modus , & res , respectu diversorum subjectorum : Attende tamen quod modus ille actionis non posset existere , quin saltem unum subjectum afficeret , utpote unius saltem subjecti secundum eandem indivisibilem entitatem modus.

DUBIUM VI.

An in corpore naturali detur forma corporeitatis præter specificam & ultimam.

RESOLUTIO.

CLXXXIV. Dico cum cōmuni Thomistarum & PPP. Societatis , non datur in viventibus forma corporeitatis præter formam specificam & ultimam : est contra Scotum , in 4. Dist. 11. q. 3. cum suis , nominatim Fabro Theoremate 37. Cavello hîc Disp. 1^a. sect. 4^a. Mastrio Disp. 2^a. q. 4. art. 2. Poncio de Anima Disp. 7. q. 3^a. quos sequuntur Zaravella , Murcia , Landinus , Caramuel , Coninck de Sacramentis q. 76. art. 2°. Camerarius 2. p. q. 27.

D 3

Probatur

CLXXXVI. Probatur, quia illa forma est omnino superflua; nec illius sufficiens est indicium, ut solutione argumentorum patebit: atqui entia non sunt multiplicanda frustra, & sine sufficienti indicio, ergo, &c.

CLXXXVII. Probatur major pro prima parte, quia si superflua non esset; vel requireretur ut faceret formaliter corpus completum de prædicamento substantiæ? & hoc non; quia illud solum dicit materiam & formam specificam unita; vel ut faceret formaliter corpus incompletum, prout est altera pars viventis? & hoc etiam non, quia illud solum dicit materiam & certam accidentium organizantium seriem, aut formarum partialium aggregatum, ante & post separationem formæ remanens; vel denique ut faceret corpus cadavericum? & neque hoc, quia corpus per solam privationem formæ est sufficienter cadaver, ut patet ex communi sensu; nullus enim formam cadaveris percipit, statim tamen à separatione formæ, corpus ab omnibus vocatur cadaver propter solam subtractionem formæ, cuius operationes amplius non percipiuntur, ergo, &c.

CLXXXVIII. Respondebis cum P. Poncio Disp. 7^a. de Anima, negando formam corporeitatis esse superfluum, & pro ejus veritate & utilitate adferes 1°. quod sit principium exigens omnia accidentia diversæ rationis, quæ in organis animalium reperiuntur: 2°. quod constituat corpus, prout est altera pars viventis. Sed

CLXXXIX. Contra primum est, quod forma illa corporeitatis non sit coæva materiæ, quia docet illam in ligno, igne, &c. non reperiri; sed præsupponit materiam ad sui receptionem per accidentia seminis præviè dispositam; dispositionem autem ad illam dicimus esse radicem exigentem omnia accidentia diversæ rationis, quæ dicit P. Poncius à forma corporeitatis exigere; sic enim vitamus formam istius corporeitatis sine necessitate multiplicationis; quia, sicut ipse dicit semen dispositum terminari ad formam illam corporeitatis, dicimus nos illud immediate terminari ad accidentia, ad quæ vult formam illam corporeitatis immediate terminari.

CLXXXX. Contra secundum etiam est, quod id sufficienter habeatur per unionem ad animam viventis; sicut, quod albedo sit forma viventis, sufficienter habetur per hoc, quod uniatur corpori viventis, vel potius, sicut quod corporeitas sit talis forma corporis viventis sufficit in P. Poncii sententia, quod uniatur materiæ viventis.

CLXXXXI. Confirmatur Resolutio: si materia constitueretur formaliter corpus ut sic, per formam substantialem corporeitatis, deberet etiam forma ut sic, per formam formeitatis constitui; item & materia & forma unitæ formaliter, deberent constitui compositum ut sic, per formam compositæ ut sic, quæ omnino sunt Chymarica, & superflua; ergo & forma corporeitatis, &c.

CLXXXXII. Respondebis ex eodem P. Poncio, esse disparitatem, eò quod forma corporeitatis secundum omnes, saltem accidentaliter à materia distinguatur, non verò forma formeitatis à forma. Sed

CLXXXXIII. Contra, quod jam contendimus est, formam corporeitatis radicalem, quæ sit exigentia formarum accidentalium corporis organici, frustra distingui à forma seminis; formam verò cor-

poreitatis actualem frustra distingui à formis accidentalibus aut etiam partialibus substantialibus, (si dentur) materiæ ipsius viventis, patet; si enim præter se adsint, corpus dicitur organicum; si verò præter se absint, dicitur inorganicum. Hinc

CLXXXXIV. Objicies 1°. Anima definitur actus corporis organici; ergo ad animam præsupponitur corpus organicum; ac proinde forma corporeitatis.

CLXXXXV. Respondeo negando consequentiam, quia illa locutio est intransitiva, & sensus est, anima est actus corporis quod vitaliter est organicum per animam; vel si mavis, dic esse præsuppositivè organicum per certam accidentium organizantium seriem, vel formarum partialium aggregatum.

CLXXXXVI. Objicies 2°. quod est argumentum præcipuum Scottistarum: quando per violentiam, & subitanam mortem recedit anima à corpore animalis, non statim introducit alia forma; ergo remanet ibi forma corporeitatis.

CLXXXXVII. Respondeo negando consequentiam, quia tunc materia existit naturaliter sine omni forma totali substantiali, ut dictum est supra: & reverà, si possit secundum ipsos existere cum sola forma corporeitatis, poterit se solâ; quia cum hæc sit incompleta materialis, & sicut materia prima, ordinetur ad unam totalem, materia cum illa erit adhuc incompleta, & ordinata ad unam totalem, quam per se & principaliter exigit.

CLXXXXVIII. Objicies 3°. ex P. Poncio loco supra citato: si in triduo mortis Christi aliquis Apostolorum consecrasset, posuisset sub speciebus panis Corpus Christi; non secundum solam materiam, alioqui in ligno, igne, & ubicumque esset materia prima, esset Corpus Christi, ac consequenter hæc forma consecrationis, hæc est materia mea, æquivaleret huic, hoc est Corpus meum, quod est falsum secundum omnes; neque etiam secundum materiam cum solis accidentibus disponentibus ad formam ossis, nervi, &c. 1°. quia si hæc accidentalis esset, conversio Eucharistica non esset transsubstantiatio, sed conversio substantiæ in accidentia: 2°. quia alioqui accidentia essent de substantia Christi, eodem modo quo corpus; quæ sunt absurda; ergo ut informatum forma substantiali corporeitatis.

CLXXXXIX. Respondeo negando antecedens pro secunda parte, ad ejus primam probationem Respondeo adhuc conversionem Eucharisticam rectissime dici transsubstantiationem à potiori parte, conversione scilicet materiæ in materiam, licet concomitetur quædam conversio accidentium in accidentia: ad secundam autem Respondeo accidentia illa esse, vel non esse, de substantia Christi, prout Corpus Christi adæquatè, vel inadæquatè sumptum, est de substantia Christi; si enim velit, Corpus inadæquatè sumptum pro ea tantum parte, quæ materia est & substantia, esse de essentia, sive substantia Christi, accidentia non sunt de essentia Christi; si verò velit corpus adæquatè sumptum pro materia & eo, quod in esse corporis formaliter constituitur, esse de essentia Christi, dici debet accidentia esse de essentia Christi: primum tamen malum dicere: quia accidentia non sunt de essentia, nisi quoad nos, prout quoad nos tantum individua per accidentia inter se numero distinguuntur, ut videmus in Porphyrio, dum de Individuo ageremus.